

BẢN TIN

HÀNG RÀO KỸ THUẬT TRONG THƯƠNG MẠI

Số 01, tháng 04/2025

www.tbt.gov.vn

**Trung Quốc nêu quan ngại về thuế đối ứng của
Hoa Kỳ tại Hội đồng Thương mại
Hàng hóa WTO**

Bản tin TBT | 1

MỤC LỤC

Vấn đề hôm nay

3

Trung Quốc nêu quan ngại về thuế đối ứng của Hoa Kỳ tại Hội đồng Thương mại Hàng hóa WTO

Hàng rào kỹ thuật trong thương mại

5

Danh mục thông báo TBT đã tiếp nhận từ 01/04/2025 - 10/04/2025

7

Tin cảnh báo TBT số 01 tháng 04/2025

10

Danh mục Tiêu chuẩn, Quy chuẩn kỹ thuật và văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến TBT mới ban hành

Quan ngại thương mại

11

Sắc lệnh kiểm soát chất lượng sản phẩm giày dép của Ấn Độ (Phần 03)

Tranh chấp thương mại về TBT của WTO

14

Hệ thống giải quyết tranh chấp của WTO – Những điều cần biết (Phần 10)

Trung Quốc nêu quan ngại về thuế đối ứng của Hoa Kỳ tại Hội đồng Thương mại Hàng hóa WTO

Tại cuộc họp của Hội đồng Thương mại Hàng hóa (CTG) diễn ra từ ngày 9 đến 10 tháng 04 năm 2025 tại trụ sở của WTO, các nước Thành viên WTO đã thảo luận hơn 30 quan ngại về thương mại liên quan đến nhiều biện pháp thương mại và lĩnh vực kinh tế. Trong đó các hành động thuế quan lần đầu tiên được thảo luận tại WTO.

Biện pháp thuế quan gần đây mà Hoa Kỳ công bố gần đây nằm trong số 4 biện pháp bị nêu quan ngại lần đầu tiên. Cụ thể, Trung Quốc cho biết các mức thuế quan này đi ngược lại các quy tắc của WTO, làm suy yếu hệ thống thương mại đa phương và kêu gọi các thành viên WTO đoàn kết bảo vệ hệ thống dựa trên quy tắc. Có 20 nước Thành viên đã phát biểu cho ý kiến, trong đó nhiều nước bày tỏ quan ngại về tác động kinh tế tiêu cực của thuế quan và tính tương thích của chúng với các quy tắc của WTO. Các phát biểu cũng nhấn mạnh tầm quan trọng của việc giải quyết các tranh chấp thương mại thông qua đối thoại và hợp tác trong khuôn khổ WTO.

*Ảnh: Phiên họp tháng 4 năm 2025 của Hội đồng Thương mại Hàng hóa WTO
(Nguồn: WTO)*

Trước đó, vào các ngày 02 và 09 tháng 04 năm 2025, Hoa Kỳ đã đưa ra một tuyên bố riêng về các thông báo liên quan đến thuế quan của mình. Tổng thống Hoa Kỳ Donald Trump đã công bố tình trạng khẩn cấp quốc gia theo quy định của luật pháp trong nước, dựa trên mối đe dọa đặc biệt đối với an ninh quốc gia và kinh tế của Hoa Kỳ, xuất phát mức thâm hụt thương mại hàng hóa lớn và kéo dài nhiều năm. Hoa Kỳ khẳng định không thay đổi hoặc bãi bỏ các ràng buộc hoặc cam kết thuế quan của WTO, mà chỉ thực hiện hành động cần thiết để bảo vệ các lợi ích an ninh thiết yếu của mình, đồng thời duy trì biện pháp này theo điều khoản ngoại lệ an ninh thiết yếu trong Hiệp định WTO.

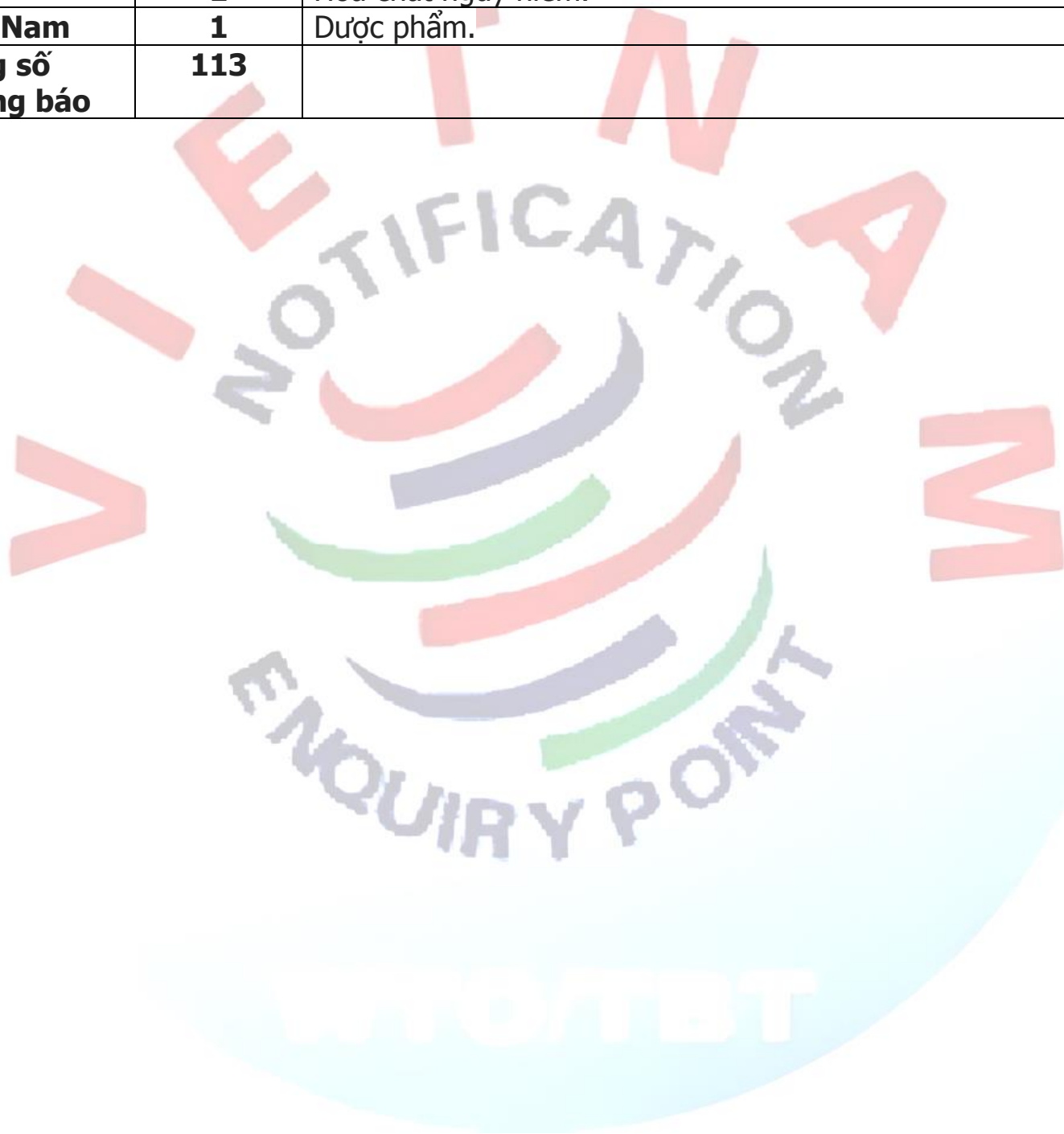
Trả lời phát biểu của Hoa Kỳ, Trung Quốc cho rằng biện pháp của Hoa Kỳ gây ra sự bất ổn cho nền kinh tế toàn cầu và nhấn mạnh sự cần thiết của việc giải quyết vấn đề này trong khuôn khổ hợp tác.

Các quan ngại thương mại đã nêu tại Hội đồng Thương mại Hàng hóa WTO liên quan đến nhiều biện pháp về thương mại hàng hóa của các nước Thành viên WTO, bao gồm các rào cản phi thuế quan, chính sách môi trường, thuế nhập khẩu, hạn chế xuất nhập khẩu, an ninh quốc gia, chứng nhận Halal, các chương trình trợ cấp, kiểm soát xuất khẩu, các biện pháp vệ sinh và kiểm dịch thực vật (SPS), thuế nội địa mang tính phân biệt đối xử, thủ tục hành chính và các biện pháp gây gián đoạn và hạn chế thương mại. Đây là các biện pháp được áp dụng trong nhiều lĩnh vực khác nhau gồm nông nghiệp, thiết bị bán dẫn và sản xuất bán dẫn, sản phẩm thực phẩm, khoáng sản quan trọng, xe điện, pin điện, rượu, máy điều hòa không khí, táo và lê, pho mát, đậu, mỹ phẩm và lốp xe...

DANH MỤC CÁC THÔNG BÁO NHẬN ĐƯỢC**TỪ 01/04/2025 - 10/04/2025**

Nước thông báo	Số lượng TB	Vấn đề thông báo
Ấn Độ	4	Thực phẩm, Viễn thông.
Argentina	4	Bột mỳ, Trà, Gia vị.
Bahrain	1	Nicotin.
Brazil	2	Thực phẩm, Sức khoẻ.
Burundi	8	Cao su và nhựa, Mỹ phẩm.
Canada	1	Tiết kiệm năng lượng.
Costa Rica	1	Vật liệu xây dựng.
Đài Loan	3	Thiết bị y tế, Nhiên liệu, Mỹ phẩm.
Ecuador	2	VLXD, Phương tiện giao thông.
Hàn Quốc	10	Phương tiện giao thông, Đèn chiếu sáng, Thiết bị xây dựng, Ổ cắm, Thiết bị điện.
Hoa Kỳ	7	Hoá chất, Nước giải khát, Xe bus học sinh, VLXD, Máy móc công nghiệp.
Hong Kong	1	Ghi nhãn.
Italy	1	Thiết bị nhà bếp.
Israel	3	Thuốc lá, Dây cáp điện.
Jordan	1	Dầu mỡ.
Kenya	9	Cao su và nhựa, Mỹ phẩm, Hoá chất.
Kyrgyzstan	1	Khử khuẩn.
Liên minh châu Âu	2	Thực phẩm, Hoá chất.
Mozambique	1	ĐGSPH
New Zealand	2	Hệ thống truyền tải điện.
Nhật Bản	2	Dược phẩm, Hạt điều.
Rwanda	8	Cao su và nhựa, Mỹ phẩm.
Tanzania	10	Cao su và nhựa, Mỹ phẩm, Nước giải khát.
Thái Lan	6	Hoá chất, Mỹ phẩm, Xe điện, Thực phẩm trẻ em.
Trung Quốc	12	Thiết bị điện gia dụng, Cảm biến báo cháy, Mắt kính, Than đá, Thiết bị PCCC, Hoá chất, Nhiên liệu.

Nước thông báo	Số lượng TB	Vấn đề thông báo
Uganda	8	Cao su và nhựa, Mỹ phẩm.
Ukraine	1	Đường sắt.
Vương quốc Anh	1	Hoá chất nguy hiểm.
Việt Nam	1	Dược phẩm.
Tổng số Thông báo	113	

TIN CẢNH BÁO 01/04/2025 – 10/04/2025

Dự thảo Thông tư hướng dẫn đăng ký thuốc và nguyên liệu làm thuốc của Việt Nam

Ngày 02/04/2025, Việt Nam thông báo cho các nước Thành viên WTO về việc đưa ra Dự thảo Thông tư hướng dẫn đăng ký thuốc và nguyên liệu làm thuốc do Cục Quản lý dược, Bộ Y tế xây dựng nhằm thay thế Thông tư số 08/2022/TT-BYT quy định về đăng ký thuốc, nguyên liệu làm thuốc.

Dự thảo Thông tư này quy định chi tiết các nội dung sau:

- a) Hồ sơ, trình tự, thủ tục cấp, gia hạn, thay đổi, bổ sung, thu hồi giấy đăng ký lưu hành thuốc hóa dược, vắc xin, sinh phẩm, thuốc dược liệu và nguyên liệu làm thuốc dùng cho người tại Việt Nam, trừ dược liệu, vị thuốc cổ truyền;
- b) Yêu cầu về dữ liệu lâm sàng để bảo đảm an toàn, hiệu quả trong hồ sơ đăng ký thuốc;
- c) Tiêu chí để xác định trường hợp miễn thử, miễn một số giai đoạn thử thuốc trên lâm sàng tại Việt Nam, thuốc phải yêu cầu thử lâm sàng giai đoạn 4;
- d) Nguyên tắc tổ chức, hoạt động của Hội đồng tư vấn cấp giấy đăng ký lưu hành thuốc, nguyên liệu làm thuốc và chuyên gia thẩm định hồ sơ đề nghị cấp, gia hạn, thay đổi, bổ sung giấy đăng ký lưu hành thuốc, nguyên liệu làm thuốc;

Dự thảo Thông tư này áp dụng đối với cơ quan, tổ chức, cá nhân trong nước và nước ngoài liên quan đến đăng ký lưu hành thuốc, nguyên liệu làm thuốc tại Việt Nam.

Dự thảo dự kiến ban hành vào ngày 05/6/2025, và sẽ có hiệu lực từ ngày 01/7/2025. Các nước Thành viên WTO có 60 ngày kể từ ngày thông báo để tham gia đóng góp ý kiến.

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

https://members.wto.org/crnattachments/2025/TBT/VNM/25_02615_00_x.pdf

Mã thông báo G/TBT/N/VNM/345.

Dự thảo Sửa đổi danh mục nguyên liệu cấm sử dụng trong mỹ phẩm của Đài Loan

Ngày 07/04/2025, Đài Loan thông báo cho các nước Thành viên WTO về việc đưa ra Dự thảo Sửa đổi danh mục nguyên liệu cấm sử dụng trong mỹ phẩm do Bộ Y tế và Phúc lợi xây dựng nhằm đảm bảo an toàn cho thành phần trong mỹ phẩm đối với sức khỏe con người.

Các sửa đổi chính đối với loại sản phẩm, hạn chế và biện pháp phòng ngừa bao gồm: 34 mục mới, 74 mục thay đổi và 1 mục xoá bỏ, đảm bảo tuân thủ theo các tiêu chuẩn quản lý mỹ phẩm quốc tế.

Dự thảo dự kiến có hiệu lực từ ngày 01/7/2026, tuy nhiên Đài Loan chưa xác định ngày ban hành văn bản. Các nước Thành viên WTO có 60 ngày kể từ ngày thông báo để tham gia đóng góp ý kiến.

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

https://members.wto.org/crnattachments/2025/TBT/TPKM/25_02663_00_e.pdf

https://members.wto.org/crnattachments/2025/TBT/TPKM/25_02663_00_x.pdf

Mã thông báo G/TBT/N/TPKM/559.

Dự thảo Tiêu chuẩn quốc gia về Dầu khí hoá lỏng của Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa

Ngày 10/04/2025, Trung Quốc thông báo cho các nước Thành viên WTO về việc đưa ra Dự thảo Tiêu chuẩn quốc gia về Dầu khí hoá lỏng do Cơ quan Quản lý nhà nước về Thị trường (SAMR) xây dựng.

Dự thảo quy định về phân loại và đánh dấu, các yêu cầu và phương pháp thử nghiệm, quy tắc kiểm tra, dán nhãn, đóng gói, lưu trữ, vận chuyển, chấp nhận giao hàng và an toàn của dầu khí hóa lỏng. Tiêu chuẩn này sẽ áp dụng cho dầu khí hóa lỏng sử dụng cho mục đích công nghiệp, dân dụng hoặc ô tô.

Dự thảo dự kiến có hiệu lực sau 9 tháng kể từ ngày ban hành, tuy vậy Trung Quốc chưa xác định thời gian ban hành dự thảo này. Các nước Thành viên WTO có 60 ngày kể từ ngày thông báo để tham gia đóng góp ý kiến.

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

https://members.wto.org/crnattachments/2025/TBT/CHN/25_02761_00_x.pdf

Mã thông báo G/TBT/N/CHN/2038.

Dự thảo Tiêu chuẩn quốc gia về Dầu phanh xe cơ giới của Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa

Ngày 10/01/2025, Trung Quốc thông báo cho các nước Thành viên WTO về việc đưa ra Dự thảo Tiêu chuẩn quốc gia về Dầu phanh xe cơ giới do Cơ quan Quản lý nhà nước về Thị trường (SAMR) xây dựng.

Dự thảo này quy định các yêu cầu kỹ thuật và phương pháp thử nghiệm, quy tắc kiểm tra, dán nhãn, đóng gói, vận chuyển và lưu trữ các loại dầu phanh không có nguồn gốc từ dầu mỏ được sử dụng trong hệ

thống phanh thủy lực và ly hợp thủy lực cho xe cơ giới. Đối tượng áp dụng là các loại dầu phanh của xe cơ giới được pha chế từ các nguyên liệu thô không có nguồn gốc từ dầu mỏ làm dung môi gốc và kết hợp nhiều loại phụ gia khác nhau, được thiết kế để tiếp xúc với các miếng đệm làm bằng cao su Styrene-Butadiene (SBR) hoặc Ethylene Propylene Diene Monomer (EPDM). Dự thảo này không áp dụng cho các loại dầu phanh của xe cơ giới được sử dụng trong điều kiện môi trường băng giá.

Trung Quốc chưa đưa ra thời gian dự kiến ban hành và có hiệu lực của dự thảo. Các nước Thành viên WTO có 60 ngày kể từ ngày thông báo để tham gia đóng góp ý kiến.

Thông tin chi tiết của dự thảo xem tại:

https://members.wto.org/crnattachments/2025/TBT/CHN/25_02775_00_x.pdf

Mã thông báo G/TBT/N/CHN/2049.

DANH MỤC CÁC VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT LIÊN QUAN TỚI TBT MỚI BAN HÀNH

Stt	Loại văn bản/ Số hiệu	Trích yếu nội dung	Ngày ban hành	Nội dung chi tiết
1	Công văn số 2515/BCT-XNK của Bộ Công Thương	Công văn về tăng cường quản lý nguyên liệu nhập khẩu để sản xuất hàng hoá xuất khẩu	10/4/2025	https://moit.gov.vn/van-ban-phap-luat/van-ban-dieu-hanh/cong-van-ve-tang-cuong-quan-ly-nguyen-lieu-nhap-khau-de-san-xuat-hang-hoa-xuat-khau.html
2	Quyết định số 165/QĐ-QLD của Cục Quản lý Dược	Quyết định về việc thu hồi giấy đăng ký lưu hành thuốc tại Việt Nam đối với thuốc đã được cấp Giấy đăng ký lưu hành	08/04/2025	http://thuvienphapluat.vn/van-ban/The-thao-Y-te/Quyết-dinh-165-QD-QLD-2025-thu-hoi-Giay-dang-ky-luu-hanh-thuoc-tai-Viet-Nam-651080.aspx
3	Quyết định số 681/QĐ-BNNMT của Bộ Nông nghiệp và Môi trường	Quyết định về việc ban hành kế hoạch hành động thực hiện mục tiêu tăng trưởng ngành nông nghiệp và môi trường và tổng kim ngạch xuất khẩu nông lâm thủy sản năm 2025	08/04/2025	https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Xuat-nhap-khau/Quyết-dinh-681-QD-BNNMT-2025-muc-tieu-tang-truong-Nghanh-Nong-nghiep-Moi-truong-651392.aspx

Dự thảo Quy định của Liên minh châu Âu về việc sử dụng BPA và các bisphenol khác và các dẫn xuất bisphenol trong một số vật liệu và các chất tiếp xúc với thực phẩm

Tại phiên họp của Ủy ban TBT tháng 11/2024, Ấn Độ đã nêu quan ngại thương mại đối với Dự thảo Quy định của Liên minh châu Âu (EU) về việc sử dụng BPA và các bisphenol khác và các dẫn xuất bisphenol trong một số vật liệu và các chất tiếp xúc với thực phẩm. Dự thảo này được thông báo theo mã G/TBT/N/EU/1072 vào ngày 27/6/2024 cho các nước Thành viên WTO. Dự thảo Quy định này điều chỉnh đối với hộp đựng thực phẩm và vật liệu đóng gói (đặc biệt là bao bì kim loại sơn mài); Mã HS 39 (nhựa và các mặt hàng từ nhựa) và 40 (cao su và các mặt hàng từ nhựa) (ví dụ: 3924 10 00); Thực phẩm chế biến. Theo đó, Quy định này cấm sử dụng bisphenol A (BPA) trong sản xuất các vật liệu và mặt hàng tiếp xúc với thực phẩm mà nó có thể là một thành phần, bao gồm chất kết dính, cao su, nhựa trao đổi ion, nhựa, mực in, silicon và vecni và lớp phủ. Ngoài ra, quy định này cho phép sử dụng BPA trong sản xuất hai ứng dụng tiếp xúc với thực phẩm cụ thể, bằng cách miễn trừ và tuân theo lệnh cấm di chuyển BPA từ các mặt hàng vào thực phẩm; Dự thảo này cũng cấm sự hiện diện còn lại trong vật liệu tiếp xúc thực phẩm và các mặt hàng đã được sản xuất bằng bisphenol hoặc các dẫn xuất bisphenol; cấm sử dụng các bisphenol hoặc các dẫn xuất bisphenol khác mà phân loại hài hòa về chất gây ung thư, gây đột biến, gây độc sinh sản loại 1A hoặc 1B hoặc gây rối loạn nội tiết loại 1, được liệt kê trong phụ lục VI của Quy định (EC) M số 1272/2008 và được áp dụng, trừ trường hợp có thể được miễn trừ. Bên cạnh đó, dự thảo đưa ra các quy tắc liên quan đến việc tuân thủ và thử nghiệm.

Đại diện của Ấn Độ đã nêu quan ngại thương mại như sau: Dự thảo quy định của Liên minh châu Âu về việc sử dụng bisphenol A (BPA) và các bisphenol khác và các dẫn xuất bisphenol (G/TBT/N/EU/1072) sẽ áp đặt lệnh cấm hoàn toàn đối với sự hiện diện của bisphenol-A ("BPA") trong các vật liệu tiếp xúc với thực phẩm (FCM), bao gồm hộp nhựa, lớp phủ bảo vệ cho lon đựng và thiết bị chế biến thực phẩm. Dự thảo Quy định có phạm vi

rất rộng và bao gồm bất kỳ thành phần nào "bao gồm chất kết dính, cao su, nhựa trao đổi ion, nhựa, mực in, silicon và vecni và lớp phủ". Điều này sẽ không chỉ ảnh hưởng đến sản xuất và buôn bán BPA mà còn ảnh hưởng đến nhiều loại vật liệu đóng gói thực phẩm và dẫn đến tăng đáng kể chi phí tuân thủ và hạn chế khả năng tiếp cận thị trường của các nhà sản xuất các mặt hàng thực phẩm, bao gồm các doanh nghiệp vừa và nhỏ. Hơn nữa, thời hạn tuân thủ là 60 ngày là không đủ để các nhà sản xuất và xuất khẩu các mặt hàng thực phẩm tìm ra các giải pháp thay thế phù hợp và thay thế toàn bộ vật liệu đóng gói đã có trong chuỗi cung ứng. Theo bối cảnh nêu trên, Ấn Độ yêu cầu EU xem xét lại tính cần thiết và tính tương xứng của Dự thảo Quy định. Ấn Độ cũng tìm kiếm thông tin về tiêu chuẩn quốc tế và bằng chứng khoa học về rủi ro BPA tạo thành cơ sở cho Dự thảo Quy định. Ngoài ra, Ấn Độ yêu cầu EU gia hạn thời gian tuân thủ để đủ thời gian chuyển đổi cho các nhà sản xuất và xuất khẩu.

EU phản hồi các quan ngại của Ấn Độ như sau: Đảm bảo các tiêu chuẩn an toàn thực phẩm cao nhất, bao gồm cả khi nói đến các hóa chất được sử dụng trong Vật liệu tiếp xúc với thực phẩm (FCM) là ưu tiên chính của EU. Dự thảo Quy định do EU thông báo dựa trên đánh giá cập nhật chi tiết và toàn diện từ Cơ quan An toàn thực phẩm châu Âu (EFSA) về các rủi ro đối với sức khỏe cộng đồng do tiếp xúc với BPA qua chế độ ăn uống. EFSA đã tiến hành tham vấn công khai trước khi hoàn thiện đánh giá của mình và tất cả các câu hỏi và mối quan tâm được nêu ra trong quá trình tham vấn đều đã được giải quyết. Dự thảo Quy định của EU tuân theo kết luận của ý kiến EFSA. Dự thảo Quy định đã được công bố để tất cả các bên liên quan có thể bình luận vào đầu năm nay và chúng tôi hoan nghênh các bình luận đã được nhận, đã được cân nhắc kỹ lưỡng. Quy định cho phép các nhà điều hành doanh nghiệp có thời gian chuyển tiếp dài hơn đáng kể so với 60 ngày, cụ thể là 18 đến 36 tháng (tùy thuộc vào từng điều khoản) để thực hiện các hành động cần thiết nhằm tuân thủ lệnh cấm và xem xét các diễn biến đã đạt được trong việc thay thế các vật liệu tiếp xúc với thực phẩm gốc BPA. Hơn nữa, các vật liệu tiếp xúc với thực phẩm đã có trên thị trường EU, bao gồm các sản phẩm thực phẩm đóng hộp, sẽ được phép tiếp tục lưu hành trên thị trường cho đến khi hết hàng. Mặc dù lệnh cấm áp dụng cho nhiều loại vật liệu, nhưng theo phản hồi từ các bên liên quan trong ngành, lệnh cấm này chủ yếu ảnh hưởng đến bao bì tráng kim loại và một số mặt hàng nhựa tái sử dụng. Các quy tắc áp dụng như nhau đối với các sản phẩm

được sản xuất tại EU hoặc đến từ các nước thứ ba được đưa ra thị trường tại EU, bao gồm cả các giai đoạn chuyển tiếp. Quy định tập trung vào việc sử dụng BPA có chủ đích trong các vật liệu tiếp xúc với thực phẩm và không cấm sự hiện diện ngẫu nhiên của chất này trong các vật liệu tiếp xúc với thực phẩm tái chế, bao gồm nhựa và giấy, cũng như trong chính các loại thực phẩm. EU sẽ thúc đẩy việc giám sát các sản phẩm này nhằm mục đích điều tra xem có thể giảm thiểu tiếp xúc ở đâu nữa. Để tránh việc thay thế BPA bằng bisphenol có đặc tính nguy hiểm tương tự, Quy định cũng hạn chế việc sử dụng các bisphenol đó.

Hệ thống giải quyết tranh chấp của WTO – Những điều cần biết (Phần 10)

Theo định nghĩa tại Phụ lục 1 của Hiệp định TBT của WTO, tiêu chuẩn là “Tài liệu do một cơ quan được công nhận phê duyệt, cung cấp các quy tắc, hướng dẫn hoặc đặc điểm chung và lặp lại cho các sản phẩm hoặc quy trình và phương pháp sản xuất liên quan, mà việc tuân thủ không bắt buộc. Nó cũng có thể bao gồm hoặc chỉ liên quan đến thuật ngữ, ký hiệu, yêu cầu về bao bì, nhãn hiệu hoặc nhãn mác khi chúng áp dụng cho sản phẩm, quy trình hoặc phương pháp sản xuất”.

Trong Hiệp định TBT, cơ quan phát triển tiêu chuẩn có thể là cơ quan hoặc hệ thống quốc tế; cơ quan hoặc hệ thống khu vực, cơ quan chính quyền trung ương, cơ quan chính quyền địa phương và cơ quan phi chính phủ.

Tuy nhiên, gần đây các Thành viên đã tranh luận rất nhiều về tiêu chuẩn quốc tế là gì. Hiệp định TBT có định nghĩa về “tiêu chuẩn” và “cơ quan hoặc hệ thống quốc tế”, nhưng “tiêu chuẩn quốc tế” hoặc “cơ quan tiêu chuẩn hóa quốc tế”. Điều này dẫn đến khó khăn cho hội đồng hoặc Cơ quan Phúc thẩm về cách xác định liệu một quy định kỹ thuật có tạo ra rào cản không cần thiết đối với thương mại quốc tế hay không.

Tiêu chuẩn không bắt buộc nhưng là cơ sở để phát triển các quy định kỹ thuật và quy trình đánh giá sự phù hợp. Khi một quy định kỹ thuật phù hợp với các tiêu chuẩn quốc tế, nó được cho là không tạo ra trở ngại không cần thiết đối với thương mại quốc tế (Điều 2.5).

Việt Nam đã thông báo chấp thuận Mục C của Bộ quy tắc thực hành tốt của WTO TBT lên WTO vào năm 2009. Cơ quan tiêu chuẩn hóa của Việt Nam là Tổng cục Tiêu chuẩn, Đo lường và Chất lượng (MOST). Sự chấp thuận này cũng được đề cập trong Báo cáo đánh giá chính sách thương mại Việt Nam năm 2013 của Ban thư ký WTO.

Ngoài ra, trong Hiệp định này cũng đã nêu định nghĩa về Thủ tục đánh giá sự phù hợp.

Thủ tục đánh giá sự phù hợp được định nghĩa trong đoạn 3 của Phụ lục 1. Theo đó, thủ tục đánh giá sự phù hợp là “Bất kỳ thủ tục nào được sử dụng, trực tiếp hoặc gián tiếp, để xác định rằng các yêu cầu có liên quan trong các quy định kỹ thuật hoặc tiêu chuẩn được đáp ứng” và “Thủ tục đánh giá sự phù hợp bao gồm, trong số những cái khác, các thủ tục lấy mẫu, thử nghiệm và kiểm tra; đánh giá, xác minh và đảm bảo sự phù hợp; đăng ký, công nhận và phê duyệt, cũng như sự kết hợp của chúng”.

(iii) Nguyên tắc

Có năm nguyên tắc được đưa vào Hiệp định TBT như sau:

- Không phân biệt đối xử
- Tránh những trở ngại không cần thiết đối với thương mại quốc tế
- Hải hòa hóa
- Minh bạch
- Đối xử đặc biệt và khác biệt, và Hỗ trợ kỹ thuật cho các thành viên là nước đang phát triển.

Về cơ sở pháp lý, Hiệp định TBT là một trong những chủ thể của các thủ tục giải quyết tranh chấp được quy định tại Điều XXII và XXIII của GATT 1994. Hơn nữa, theo Điều 1.2 và Phụ lục 2 của DSU, Hiệp định TBT cũng chứa đựng “các quy tắc và thủ tục đặc biệt và bổ sung” về giải quyết tranh chấp.

Theo đó, các quy định liên quan đến giải quyết tranh chấp được quy định tại Điều 14.2 đến 14.4 và Phụ lục 2 của Hiệp định TBT. Hiệp định này quy định việc thành lập nhóm chuyên gia kỹ thuật “Nhóm chuyên gia kỹ thuật sẽ được điều chỉnh theo các thủ tục của Phụ lục 2” (Điều 14.3). Nhóm này bao gồm các chuyên gia kỹ thuật có trình độ chuyên môn và kinh nghiệm trong lĩnh vực đang xem xét chứ không phải là các cơ quan chính phủ. Nhóm

sẽ hỗ trợ về mặt kỹ thuật, nếu được yêu cầu, để nộp báo cáo cho hội đồng và chịu sự quản lý của hội đồng.

Điều 14.2 nêu rõ “Theo yêu cầu của một bên trong tranh chấp hoặc theo sáng kiến của riêng mình, hội đồng có thể thành lập một nhóm chuyên gia kỹ thuật để hỗ trợ các câu hỏi mang tính kỹ thuật, đòi hỏi các chuyên gia phải xem xét chi tiết”.

Phụ lục 2 và Điều 14.4 của Hiệp định TBT đưa ra những đặc điểm riêng trong việc giải quyết tranh chấp TBT:

Phụ lục 2 của Hiệp định TBT nêu rõ quy trình quản lý vai trò của “nhóm chuyên gia kỹ thuật” có thể được thành lập theo yêu cầu của một bên trong tranh chấp hoặc hội đồng để tạo điều kiện hiểu được sự không chắc chắn về mặt kỹ thuật (Hiệp định TBT, Điều 14.2). Phụ lục này đưa ra tiêu chí lựa chọn chuyên gia, thiết lập thẩm quyền của chuyên gia trong việc tìm kiếm thông tin và tư vấn, bảo vệ thông tin bí mật và cho phép các Thành viên liên quan bình luận về dự thảo báo cáo do nhóm xây dựng. Bản chất chuyên môn của các quy định kỹ thuật đòi hỏi phải có chuyên môn như vậy.

Điều 14.4 của Hiệp định TBT quy định rằng các Thành viên phải hoàn toàn chịu trách nhiệm trong việc đảm bảo rằng các cơ quan chính quyền địa phương, tổ chức phi chính phủ và các hệ thống quốc tế hoặc khu vực tuân thủ các điều khoản của Hiệp định TBT liên quan đến quy chuẩn kỹ thuật (Điều 3), tiêu chuẩn (Điều 4) và thủ tục đánh giá sự phù hợp (Điều 7, 8 và 9). Do đó, chính phủ trung ương của các Thành viên có nghĩa vụ đảm bảo rằng các cơ quan không trực thuộc trung ương trong lãnh thổ của họ cũng tuân thủ các yêu cầu này. Nếu không, họ có thể trở thành đối tượng của thủ tục giải quyết tranh chấp theo DSU.

Tính đến tháng 5 năm 2025, đã có 56 vụ tranh chấp viện dẫn Hiệp định TBT trong yêu cầu tham vấn, chiếm khoảng 10,8% trên tổng số hơn 500 tranh chấp được đưa ra WTO. Các tranh chấp TBT thường tập trung vào những vấn đề như quy chuẩn kỹ thuật, tiêu chuẩn sản phẩm và quy trình đánh giá sự phù hợp, đặc biệt trong các lĩnh vực thực phẩm, nông nghiệp, thiết bị điện tử và sản phẩm tiêu dùng. Ngoài ra, đã có hơn 300 quan ngại thương mại cụ thể (STCs) được thảo luận tại Ủy ban TBT, phản ánh sự tăng cường sử dụng cơ chế tham vấn kỹ thuật để xử lý vấn đề trước khi trở thành tranh chấp chính thức.